

2015. szeptember 27.

Nyíregyháza

Istentisztelet

„¹Amikor egyszer szombaton bement a farizeusok egyik vezetőjének a házába ebédelni, azok figyelték őt. ²Íme, ott egy vízkóros ember került elébe. ³Ekkor Jézus megkérdezte a törvénytudóktól és a farizeusoktól: Szabad-e szombaton gyógyítani vagy nem?” ⁴De ők hallgattak. Erre kézenfogta a beteget, meggyógyította és elbocsátotta. ⁵Hozzájuk pedig így szólt: „Vajon, ha közületek valakinek a fia, vagy ökre szombaton esik a kútba, nem húzza-e ki azonnal?” ⁶Nem tudtak erre mit felelni. ⁷Azután egy példázatot mondott a meghívottaknak, amikor észrevette, hogyan válogatják a főhelyeket: ⁸„Ha valaki meghív lakodalomba, ne ülj a főhelyre, mert lehet, hogy nálad érdemesebb embert is meghívott. ⁹És ha odamegy hozzád, aki meghívott téged is meg őt is, és így szól: Engedd át neki a helyet! - akkor szégyenszemre az utolsó helyre fogsz kerülni. ¹⁰Hanem ha meghívnak, menj el, ülj le az utolsó helyre, hogy amikor jön az, aki meghívott, így szóljon hozzád: Barátom, ülj feljebb! - s akkor becsületed lesz minden asztaltársad előtt. ¹¹Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.”

Lk 14,1-11

Drága Gyülekezet!

Az imént felolvasott textust tulajdonképpen két részre lehetne bontani. Egy gyógyítási történetre és egy példázatra. Mind a történet, mind a példázat önállóan is megállná a helyét, de a kettő közötti összefüggés is nagyon fontos.

Azonban valami szembetűnő a felolvasott részben. Ugyan az a társaság veszi körül Jézust, ugyan ahhoz a társasághoz szól és ugyan az a társaság kéri számon Őt.

Először tekintsünk erre a társaságra, elsőként vizsgáljuk meg, milyen viszony volt Jézus és a vendégfogadó(k) között. Az Igében azt olvashatjuk, hogy Jézus bement egy farizeus házába ebédre. Minden bizonnyal Jézus meghívás alapján ment be, hiszen a zsidóknál a szombati ebéd nagyon fontos volt, általában fontosabb vendégeket hívtak arra az alkalomra.

Ez egy nagyszerű dolog, hogy Jézust meghívták. Önmagába véve egy pozitív eseménynek lehetünk tanúi. Számomra ez önmagában olyan sokat jelent, hiszen Jézusnak ebben a gesztusában,

hogyan elfogadja a meghívást – pedig tudja, hogy ki(k)hez megy, azt jelenti, hogy Ő nem válogat a személyek között, mert Ő mindenkire szeretne megszólítani, Ő szeretné, ha mindenki megismerne Őt és eljutna az igazság megismerésére (I Tim 2,4). Neki az az érdeke, hogy minél többen megismerjék és meghallják az evangéliumot. Ő mindenkinek meg szeretné adni az esélyt, a lehetőséget, hogy megismerjék. Nála nincsen kivételezett, kiváltságos és nincsen elvetett és kirekesztett. Ő mindenkinek, egyenlő módon megadja az esélyt, hogy megismerjék Őt. Nem válogat ember és ember között, hívó és nem hívó előtt, hanem mindenkihez ugyan azzal az eséllyel megy. Ő mindenkinek ugyan azt kínálja. Nincs különbség és nincs különbségtétel. Abban azonban van különbség, hogy ki hogyan fogadja. A Szentírás utal is ezekre a momentumokra. Csak néhány példát hadd említsek:

„mindig tanulnak, de az igazságot sohasem ismerik meg.” II Tim 3,7

„Mert nem mindenkié a hit!” 2 Thessz 3,2

„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem mindenki a maga megátalkodott gonosz szíve szerint élt. Ezért végrehaj-

tottam rajtuk a szövetségnek minden igéjét, amelyeket azért parancsoltam, hogy teljesítsék, de nem teljesítették.” Jer 11,8
„nem azt akarja, hogy némelyek elvesszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen/bűnbánatot tartson (kat. ford.)” 2 Pt 3,9

„⁴Mert belopóztak közétek bizonyos emberek, akik régóta elő vannak jegyezve erre az ítéletre: istentelenek, akik a mi Istenünk kegyelmét kicsapongásra használják,” Júd 4

„²²Könyörüljete azokon, akik kételkednek,” Júd 22

„³⁷Noha ennyi jelt tett előttük, mégsem hittek benne,” Jn 12,37

„⁴²Mindazáltal a vezetők közül is sokan hittek benne, mégsem vallottak színt a farizeusok miatt, nehogy kizárják őket a zsinagógából; ⁴³mert többre becsülték az emberektől nyert dicsőséget, mint az Isten dicsőségét.” Jn 12,42-43

Ő azt akarja, hogy az ember megtérjen, de vannak, akik ennek ellenállnak, vannak, akik nemet mondanak az Ő szavára, akik nem teljesítik az Ő parancsolatát. Jézus oldaláról ott van a készség, de nagyon sok, vagy akár lehet azt mondani, hogy a legtöbb esetben az ember oldaláról nincs meg a befogadó-készség, a hit készsége.

Ebben a történetben is azt láthatjuk, pedig nagyon jól tudja Jézus, hogy milyen hátsó szándék van bennük, mégis elmegy, mert szereti, mert meg akarja menteni őket.

Egy dolog szembetűnő lehet. Azt olvashatjuk az Igében, hogy **„Amikor egyszer szombaton bement a farizeusok egyik vezetőjének a házába ebédelni, azok *figyelték őt.*”** Figyelték Őt. Nem arról tudósít Lukács, hogy hallgatták a nagy prófétát, a tanítót, hanem „figyelték őt”. Ennek a szónak az eredeti görögje παρατηρεω nem csupán ezt fejezi ki, hogy „figyel”, hanem *szemmel tart, megfigyel, megfigyelés alatt tart, leskelődik*. Azaz, ebben van egy negatív szándék, s ebből érhetjük meg a meghívás háttérét, ebből láthatjuk a hátsó szándékot. A minimális előírásoknak meg akart felelni, jó zsidóként túl akart lenni az előírt meghíváson, kötelezettségen. Ez a beszámoló nagyon jól kifejezi, hogy csak látó távolságba akarnak kerülni, de nem hallótávolságba. Látó, hogy Jézus lássa, milyen nemes tettek hajtottak végre, meghívták magukhoz, látványos dolgot akartak tenni, de nem akartak hallótávolságba kerülni, azaz nem akarták meghallani mindazt, amiről Jézus beszél. A látó és a halló távolság között húzódik egy hatalmas szakadék, s ezért nem hallják meg és nem

értik meg Jézusnak a szavát és példáját. Te hol vagy drága testvérem? Hol vagytok drága nyíregyházi evangélikusok? Milyen távolságra vagytok Jézustól. Csupán látó, vagy hallótávolságra is. Látni akartok sok csodát, látni látványos dolgokat, szemmel akarjátok tartani Jézus, legyeskedni körülötte vagy szeretnétek hallani, meghallani mindazt, amit Ő mond, amit Ő tanít, komolyan venni azt, amiről beszél? Hol vagytok drága nyíregyháziak? Nem én kérdezem! Isten kérdezi tőletek! Ahogy Ádámot is kérdezte: „Hol vagy?” Nem mintha nem tudná, hanem szembesíteni szeretne ezzel, mond ki te, hogy hova jutottál, hogy állsz most! Felismered, látod? Milyen a viszonyod Jézussal? Felismered ezt a látó – és hallótávolságot? Ennek a farizeusnak a szándékából ki-fejeződik a viszonyulása Jézushoz. Maga a viszony nem más, mint egy iszony.

És mi? Hogyan viszonyulunk Jézushoz? Szemmel tartjuk, megfigyeljük, a minimális kötelezettséget le akarjuk tudni. Jó vallásosként hányszor akarunk letudni kötelezettségeket, előírásokat, és közben Jézushoz való viszonyunk nem más, mint egy iszony.

Érdekes a παρατηρεω leskelődő jelentése is. Mi jellemző a leskelődésre? Ott van benne a kíváncsiság, ott van benne talán az érdeklődés, de ezt nem engedi kibontakozni, nem engedi, hogy közelebb kerüljön Jézushoz, ő csupán a háttérben leskelődik. Szeretné az Ige ma azokat is megszólítani, akinek a viszonya ilyen, aki magára ismer, és ott van a megfigyelés, a szemmel tartás szándéka. Jézus valóban Megváltó, Ő valóban bűnöket megbocsátó Isten. Ő az, aki valóban segíthet rajtad, rajtunk, a problémáinkon, a gyászunkon. Engedd magad közelebb Jézushoz, engedd, hogy a viszonyod megváltozzon Őhózzá. Ne παρατηρεω legyen csupán, hanem τηρεω, azaz követés, figyelemmel kísérés legyen. Követni Jézust, figyelni az Ő akaratára, vezetésére. Milyen nagy különbség van e két jelentés, két viszonyulás között.

Megdöbbentő, hogy azok, akik megfigyelték őt, rajta akarták kapni, azok nem tudtak mit mondani. Azt mondja az Ige: **„De ők hallgattak. Nem tudtak erre mit felelni.”** Néhány mondaton belül kétszer is olvashatjuk. Mert akinek Jézushoz való viszonya ilyen, az a Vele való szembesülés folyamán el fog hallgatni. Azok nem tudtak perlekedni. Mondhatni azt, hogy Jézus sarokba

szorította őket. Jézussal nem lehet, nem képes (ισχυω) az ember vitatkozni. Nem egyszerűen nem tud, hanem nem képes rá. Gondoljunk csak a parázna asszony megkövezésére, amikor a farizeusok, írástudók nem voltak képesek vitába szállni Jézussal és csendben ledobták a köveket. Középen ott van egy parázna asszony, gondoljunk a viszonyára, és később ez megváltozik. Mert engedte, mert rájött, hogy szüksége van rá. Vagy gondoljunk a gazdag ifjúra, aki még az elején bizonygatta magát, de aztán csendben elment, mert nem volt képes vitába szállni Jézussal.

Mert lehet, hogy egy ideig tudunk Jézussal hadakozni, de attól még nem változik meg az életünk, a helyzetünk, nem segít a problémáinkon.

Milyen jó lenne, ha az a viszony, ahogy eddig viszonyultál Jézushoz, megváltozna. Milyen jó lenne, ha eddig iszonyodtál Jézustól, akkor ez teljesen átfordulna. Milyen jó lenne, ha nem csupán a jó vallásos előírásokat tennéd az előtérbe, hanem oda tudnád tenni az életedet, rá tudnád tenni, helyezni Jézusra.

Engedd, hogy megváltoztassa ezt a vallásos, előírt, kötelezettségekkel teli viszonyt, bensőséges, szabad, szeretett-teljes tanítványi viszonyra.

Engedd, hogy Jézus közelebb kerüljön hozzád!